

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK

JELENTÉS

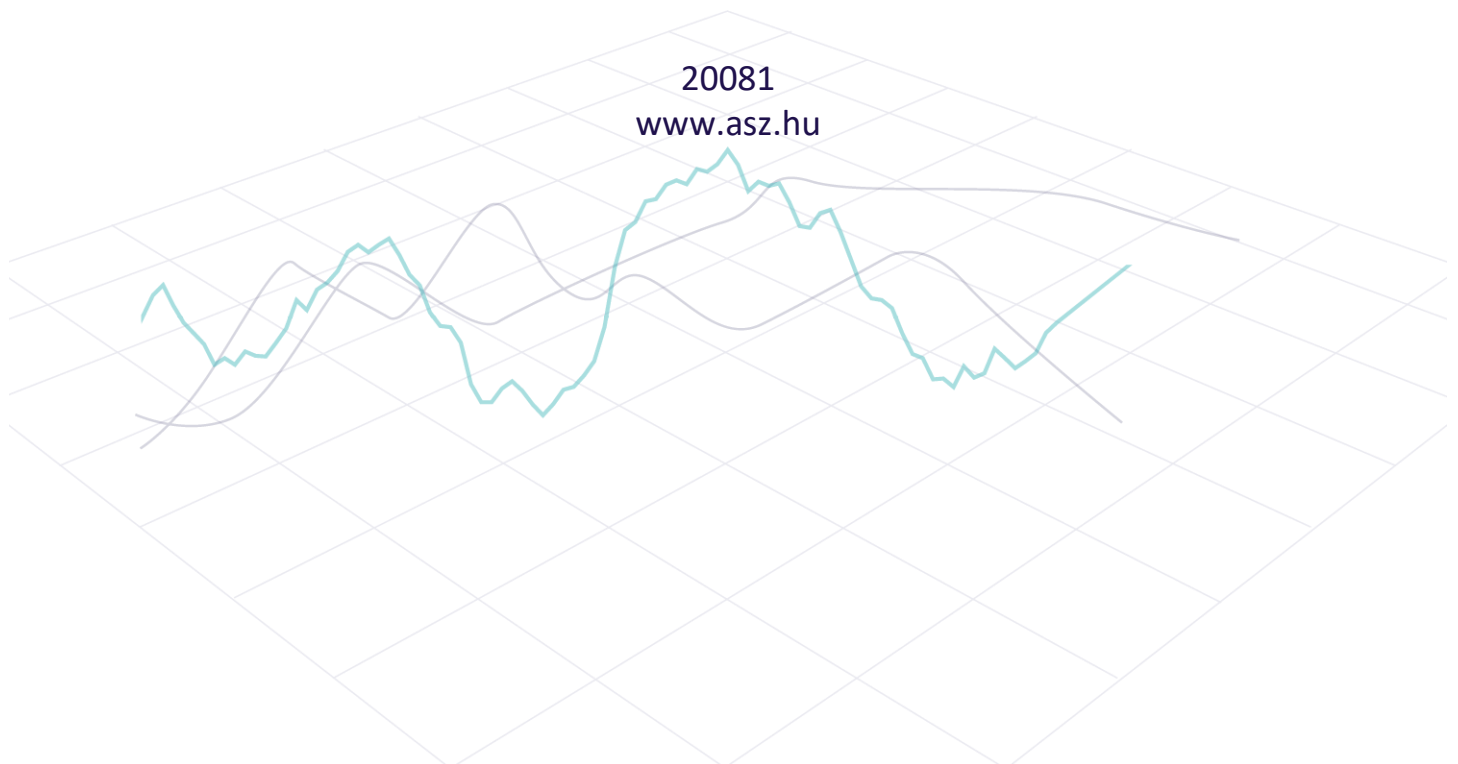
Nem állami humánszolgáltatók ellenőrzése

A szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése –
Platán Szociális Alapítvány

2020.

20081

www.asz.hu

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK

JELENTÉS

Nem állami humánszolgáltatók ellenőrzése

A szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése –
Platán Szociális Alapítvány

2020. 06 hó 25 nap

20081
www.asz.hu

Domokos László
Domokos László
elnök

AZ ELLENŐRZÉST FELÜGYELTE:

KAKAS SÁNDOR felügyeleti vezető

TÓTH MARIANNA felügyeleti vezető

AZ ELLENŐRZÉST VEZETTE ÉS A VÉGREHAJTÁSÁÉRT FELELŐS:

VERTKOVCSI MÁRIA ellenőrzésvezető

A PROGRAM ÖSSZEÁLLÍTÁSÁÉRT FELELŐS:

FEKETE-NAGY ANDRÁS GÁBOR ellenőrzési programért felelős vezető

TÓTPÁL SZABOLCS osztályvezető

Jelentéseink az Országgyűlés számítógépes hálózatán és az interneten a www.asz.hu címen is olvashatóak.

IKTATÓSZÁM: EL-2734-001/2020.

TÉMASZÁM: 2491

ELLENŐRZÉS-AZONOSÍTÓ SZÁM: V083547, V0867121

TARTALOMJEGYZÉK

■ ÖSSZEGZÉS.....	5
■ AZ ELLENŐRZÉS CÉLJA.....	6
■ AZ ELLENŐRZÉS TERÜLETE	7
■ AZ ELLENŐRZÉS HÁTTERE, INDOKOLTSÁGA	8
■ AZ ELLENŐRZÉS LÉNYEGES KÉRDÉSKÖREI.....	9
■ AZ ELLENŐRZÉS HATÓKÖRE ÉS MÓDSZEREI	10
■ MELLÉKLETEK.....	13
I. sz. melléklet: Értelmező szótár.....	13
■ FÜGGELÉK: ÉSZREVÉTELEK	15
■ RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE	17

ÖSSZEGRZÉS

A hgyészi székhelyű Platán Szociális Alapítvány a 2015-2018. években nem biztosította a szociális humánszolgáltatási közfeladatok ellátására kapott költségvetési támogatások felhasználásának ellenrizhetőségét.

Az ellenörzés társadalmi indokoltsága

A szociális gondoskodást igénylők védelme, illetve a köznevelési feladatok ellátása az Alaptörvényben meghatározott, a társadalom szempontjából fontos tevékenységek. Jogszabályok teszik lehetővé, hogy államháztartáson kívüli szervezetek – így például az egyházi fenntartók, alapítványok, gazdasági társaságok, egyesületek – által fenntartott intézmények is végezzenek köznevelési, szociális és gyermekvédelmi feladatokat. Mindehhez a központi költségvetés évente jelentős összegű támogatással járul hozzá. Az államháztartáson kívüli, humánszolgáltatást végző intézmények az igényelt közpénzekből társadalmilag hasznos, közösségteremtő, közérdekű, illetve közhasznú tevékenységet végeznek, illetve közfeladatokat látnak el.

Az intézményfenntartók ellenörzésével az Állami Számvevőszék hozzájárul ahhoz, hogy ezen közpénzeket az államháztartáson kívüli szervezetek is ellenrizhető, átlátható és elszámoltatható módon használják fel a közfeladatok ellátása során. Az ellenörzések célja továbbá, hogy a nyilvánosság és az igénybevevők megfelelő tájékoztatást kapjanak az államháztartáson kívüli közfeladatot ellátók működéséről. Az ÁSZ ellenörzései arra adnak választ, hogy az intézményfenntartók arra használták-e fel a közpénzeket, amire igényelték.

A szabályszerű gazdálkodás elengedhetetlen a közfeladat ellátás szakmai céljainak megvalósításához, valamint a társadalmi közbizalom fenntartásához.

Megállapítások, következtetések

A hgyészi székhelyű Platán Szociális Alapítvány, mint Fenntartó a 2015-2018. években szociális humánszolgáltatási közfeladatait nem önállóan gazdálkodó intézményében látta el. Az intézménye által ellátott közfeladatok idők ott-honában nyújtott átlagos szintű ellátás, valamint demens betegek ellátása volt. A Fenntartó az ellenörzött időszakban a könyvvezetésében a kapott költségvetési támogatások felhasználását a jogszabályok által előírt módon nem különítette el, valamint a könyvvezetésében a Fenntartó és intézménye közötti, valamint az intézménye által ellátott közfeladatok szerinti bontásban nem rögzítette.

A Platán Szociális Alapítvány a 2015-2018. években a szociális humánszolgáltatási közfeladat ellátására kapott költségvetési támogatás felhasználásának a Számv. tv.¹ 161/A § (2) bekezdésében előírt ellenrizhetőségét nem biztosította. Mivel az Atr.² 16. § (1) bekezdésében foglalt szabályozás ellenére nem gondoskodott arról, hogy az állami támogatások felhasználásának, a Fenntartó³ és a nem önállóan gazdálkodó intézménye gazdálkodásának elkülönített, feladatonkénti bontásban történő elszámolásához az adatok rendelkezésre álljanak. Ezáltal a fenntartó nem igazolta, hogy a közpénzt a szociális humánszolgáltatási közfeladat ellátására fordította.

A Fenntartó mindezek alapján az Alaptörvény 39. cikk (2) bekezdésében foglaltak ellenére a felhasznált közpénzekre vonatkozó gazdálkodása átláthatóságát nem biztosította.

AZ ELLENŐRZÉS CÉLJA

AZ ELLENŐRZÉS CÉLJA annak értékelése volt, hogy a nem állami, nem önkormányzati szociális intézmények fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásainak felhasználása szabályszerű volt-e.

AZ ELLENŐRZÉS TERÜLETE

Platán Szociális Alapítvány

A Hőgyész községben lévő székhelyű Platán Szociális Alapítványt magánszemélyek és egy gazdasági társaság alapította a 2000. évben. Az Alapítvány célja időskorúak részére bentlakásos ápolást és gondozást nyújtó otthon fenntartása, időskorúak gondozása, ellátása, szociálisan hátrányos helyzetű, időseket gondozó családok segítése, személyes gondoskodást nyújtó, szakosított tartós bentlakást biztosító intézményi ellátás, idősek tartós bentlakását nyújtó ápolása, gondozása.

A Fenntartó a 2015-2018. évek között közhasznú jogállású szervezet volt. A Fenntartó egy nem önálló jogi személy Intézmény⁴ működtetésével látott el Hőgyész nagyközségben humánszolgáltatási szociális közfeladat keretében, bentlakásos időotthoni szociális ellátást, személyes gondozást nyújtó ellátást, ápolást.

A Fenntartó képviselőjét a három fős Kuratórium⁵ elnöke látta el, személyében az ellenőrzött időszakban változás nem történt.

A Fenntartó a szociális humánszolgáltatásra Magyarország éves költségvetéséből a Magyar Államkincstár adatai alapján a 2015. évben 71,4 millió Ft, a 2016. évben 73,4 millió Ft, a 2017. évben 86,1 millió Ft, a 2018. évben 95,1 millió Ft összegű támogatást kapott.

AZ ELLENŐRZÉS HÁTTERE, INDOKOLTSÁGA

A szociális feladatokat ellátó nem állami intézményfenntartók részére közfeladataik ellátására évente jelentős összegű pénzügyi támogatást biztosítottak a mindenkori költségvetési törvények a bennük megfogalmazott feltételek mellett. A felhasználható állami támogatások a Kvtv.¹⁻⁴-ben⁶ a 2015–2018. években a szociális ágazatra vonatkozóan 360 Mrd Ft előirányzatot határoztak meg.

Az ÁSZ⁷ stratégiájában foglaltak alapján is indokolt az ellenőrzés, amely a társadalom számára jelzi, hogy a közpénz államháztartáson kívüli felhasználása sem maradhat ellenőrizetlenül. Az államháztartáson kívülre nyújtott költségvetési támogatások ellenőrzésével az ÁSZ hozzájárul ahhoz, hogy a közpénzeket a nem állami humán fenntartók átlátható módon használják fel a közfeladatok ellátására kötött szerződésekben vállalt kötelezettségek teljesítése érdekében. Az ellenőrzés javaslataival hozzájárulhat az említett rendszerek szabályszerű támogatás felhasználásához, javíthatja a társadalmi-gazdasági döntések megalapozottságát, amely a „*jól irányított állam*” működéséhez járul hozzá.

A holisztikus megközelítés jegyében az ellenőrzés keretében egyedi kockázatelemzés alapján kiválasztott fenntartóknál és intézményeiknél értékeli az ÁSZ az államháztartáson kívüli szociális tevékenységhez kapcsolódó támogatások felhasználásának megfelelőségét.

AZ ELLENŐRZÉS LÉNYEGES KÉRDÉSKÖREI

1. – *A szociális humánszolgáltató közfeladatot ellátó államháztartáson kívüli fenntartó szabályszerű működési - és gazdálkodási környezet kialakításával megteremtette-e a költségvetési támogatások átlátható, elszámoltatható igénybevételének, felhasználásának feltételeit?*

2. – *Az államháztartáson kívüli fenntartó az átvállalt szociális humánszolgáltatási közfeladathoz biztosított költségvetési támogatásokat szabályszerűen fordította-e a humánszolgáltató intézménye működtetésére?*

3. – *Az államháztartáson kívüli fenntartó szociális humánszolgáltató intézménye működtetéséhez felhasznált közpénzekre vonatkozó gazdálkodásával a nyilvánosság előtt elszámolt-e, ennek érdekében ellenőrzési, értékelési és a külső ellenőrzésekkel kapcsolatos intézkedési feladatait szabályszerűen látta-e el?*

AZ ELLENŐRZÉS HATÓKÖRE ÉS MÓDSZEREI

Az ellenőrzés típusa

| Megfelelőségi ellenőrzés.

Az ellenőrzött időszak

| A 2015. január 1-je és 2018. december 31-e közötti időszak.

Az ellenőrzés tárgya

A 2015-2017. években az ellenőrzés a szociális humánszolgáltatási közfeladatokat ellátó államháztartáson kívüli fenntartók, humánszolgáltatási közfeladatai ellátásához a költségvetési törvényekben biztosított központi költségvetési támogatások igénylése, évközi módosítása és év végi elszámolása fenntartói feladatainak ellátására, illetve a 2015-2018. években a központi költségvetésből kapott támogatásaik humánszolgáltatási közfeladatokra való fenntartó általi felhasználása szabályszerűségének értékelésére terjedt ki.

A 2015-2018. években az ellenőrzés kiterjedt minden olyan körülményre és adatra, amely az ÁSZ jogszabályban meghatározott feladatainak teljesítéséhez, valamint a program végrehajtása folyamán felmerült újabb összefüggések feltárásához szükséges.

Az ellenőrzött szervezet

| Platán Szociális Alapítvány

Az ellenőrzés jogalapja

| Az ellenőrzés jogszabályi alapját az ÁSZ tv.⁸ 1. § (3) bekezdése, 5. § (3) bekezdésében foglalt előírások adták.

Az ellenőrzés módszerei

| Az ellenőrzést az ellenőrzési program annak szempontjai, kérdései, az ellenőrzött időszakban hatályos jogszabályok, a nemzetközi standardokat irányadónak tekintve, az ellenőrzés szakmai szabályok és módszertanok fi-

gyelemben vételével rendelte elvégezni. A közpénzekkel való felelős gazdálkodás segítésére irányuló javaslatok kidolgozásakor a hatályos jogszabályok voltak irányadóak.

Az ellenőrzés ideje alatt az ellenőrzött szervezettel történő kapcsolat-tartást az ÁSZ SZMSZ⁹-ének vonatkozó előírásai alapján biztosította az ÁSZ.

Az ellenőrzési kérdések megválaszolásához szükséges bizonyítékok megszerzése az ellenőrzött által rendelkezésre bocsátott dokumentumokra, adatokra alapozva megfigyelés, szemle (szemrevételezés), kérdésfeltevés (információkérés), valamint elemző eljárással történt.

Az ellenőrzési bizonyítékként felhasználható adatforrások közé tartoztak egyrészt az ellenőrzési program részletes szempontjainál felsorolt adatforrások, másrészt minden – az ellenőrzés folyamán feltárt, az ellenőrzés szempontjából információt tartalmazó – dokumentum.

Az ellenőrzés lefolytatásához az ellenőrzött szervezet a kitöltött tanúsítványok, valamint az ÁSZ által kért dokumentumok elektronikus úton való megküldésével szolgáltatott adatokat, információkat. Az így rendelkezésre bocsátott adatok, információk és a tanúsítványok adatai valódiságának kontrollja az ellenőrzés keretében történt.

Az egységes értelmezést támogatja a program mellékletét képező fogalomtár és rövidítésjegyzék.

Az ellenőrzést a szociális humánszolgáltatások esetében a központi költségvetési támogatások igénylésével, módosításával, felhasználásával, elszámolásával kapcsolatos feladatokat ellátó államháztartáson kívüli fenntartónál végezte az ÁSZ. A fenntartott intézményeknél helyszíni szemle keretében győződött meg a tényleges feladatellátásról (verifikáció).

A szociális humánszolgáltatások központi költségvetési támogatásaival kapcsolatos, államháztartáson kívüli fenntartó jogszabályokban előírt feladatai betartását, továbbá a központi költségvetési támogatások szabályszerű nyilvántartását ellenőrizte az ÁSZ a fenntartónál rendelkezésre álló nyilvántartások, beszámolók és egyéb dokumentumok alapján. Az ellenőrzés nem terjedt ki a szociális humánszolgáltatások központi költségvetési támogatásai igénylése, módosítása, elszámolása valódiságának, megalapozottságának, helyességének – sem a fenntartónál, sem a székhely intézményeinél való – értékelésére (mivel ennek felülvizsgálata, ellenőrzése a finanszírozó jogszabályban előírt feladata, határozatai kiadása előtt). Továbbá nem terjedt ki az ellenőrzés e források, intézmények általi szabályszerű felhasználásának értékelésére.

MELLÉKLETEK

I. SZ. MELLÉKLET: ÉRTELMEZŐ SZÓTÁR

humánszolgáltatás	Külön törvényben meghatározott szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi, közoktatási, felsőoktatási, kulturális közfeladatok (2014. évi Kvtv. 34. § (1), (4) bekezdés, 1. számú melléklet XX/20/2. alcím, 19. alcím, 2015. évi Kvtv. 43. § (1), (4) bekezdés, 1. számú melléklet XX/20/2/3. jogcím csoport, 19. alcím, 2016. évi Kvtv. 41. § (1), (4) bekezdés, 1. számú melléklet XX/20/2/3. jogcím csoport, 19. alcím, 2017. évi Kvtv. 41. § (1), (4) bekezdés, 1. számú melléklet XX/20/2/3. jogcím csoport, 19. alcím).
költségvetési támogatás	<p>A társadalombiztosítás pénzügyi alapjai kivételével az államháztartás központi alrendszeréből ellenérték nélkül, pénzben nyújtott támogatások, <u>ide nem értve</u></p> <p>f) <u>a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló törvény</u>, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerinti pénzbeli és természetbeni szociális és gyermekvédelmi ellátásokat (Áht.¹⁰ 1. § 14. pont)</p> <p>A költségvetési törvényekben (2013. évi CCXXX. törvény 33-34. §, 2014. évi C. törvény 42-43. §, 2015. évi C. törvény 40-41. §, 2016. évi XC. törvény 40. §) megállapított támogatás többek között: Az Országgyűlés a szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi közfeladatot ellátó intézményt, szolgáltatást fenntartó egyházi jogi személy, civil szervezet, közalapítvány, országos nemzetiségi önkormányzat, települési vagy területi nemzetiségi önkormányzat, gazdasági társaság, és a humánszolgáltatást alaptevékenységként végző, az Sza tv. hatálya alá tartozó egyéni vállalkozó (a továbbiakban együtt: nem állami szociális fenntartó) részére támogatást állapít meg a következők szerint: a támogatás a nem állami szociális fenntartót a települési önkormányzatok 2. melléklet III. pont 3. alpont c)-k) pontjában és III. pont 5. alpont a) pontjában meghatározott támogatásaival azonos jogcímenek, összegben és feltételek mellett illeti meg.</p>
nem állami, nem önkormányzati (államháztartáson kívüli) intézmény fenntartó	<p>A humánszolgáltatásokat ellátó intézményt fenntartó egyházi jogi személy, társadalmi szervezet, alapítvány, közalapítvány, civil szervezet, országos nemzetiségi önkormányzat, nonprofit gazdasági társaság, gazdasági társaság és a humánszolgáltatást alaptevékenységként végző, Sza tv. hatálya alá tartozó egyéni vállalkozó.</p> <p>(2015. évi Kvtv. 43. § (1) bekezdés, 2016. évi Kvtv. 41. § (1), bekezdés, 2017. évi Kvtv. 41. § (1) bekezdés)</p>
székhely intézmény	a szolgáltató székhelye, azaz a szolgáltató központi ügyintézésének helye, függetlenül attól, hogy használják-e szolgáltatás nyújtására (Sznyvhr. 1. § k) pont) (hatályos: 2013. december 1-től)
telephely	A szolgáltató székhelyétől különböző, szolgáltató/intézmény használatában álló hely, a szociális humánszolgáltatáshoz használt, bejegyzett hely. (Sznyvhr. 1. § l) pont) (hatályos: 2015. január 1-től)

FÜGGELÉK: ÉSZREVÉTELEK

A jelentéstervezetet a Számvevőszék 15 napos észrevételezésre megküldte az ellenőrzött szervezet vezetőjének az ÁSZ tv. 29. § (1) bekezdése előírásának megfelelően.*

A Platán Szociális Alapítvány kuratóriumi elnöke a jelentéstervezet megállapításait elfogadta, észrevételt nem tett.

* **29. § (1)** Az Állami Számvevőszék az ellenőrzési megállapításait megküldi az ellenőrzött szervezet vezetőjének vagy az általa megbízott személynek, és annak, akinek személyes felelősségét állapította meg.

(2) Az ellenőrzött szervezet vezetője és a felelősként megjelölt személy az ellenőrzés megállapításaira tizenöt napon belül írásban észrevételt tehet.

(3) Az Állami Számvevőszék az észrevételre a beérkezésétől számított harminc napon belül írásban válaszol. A figyelembe nem vett észrevételeket köteles a jelentésben feltüntetni, és megindokolni, hogy azokat miért nem fogadta el.

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

¹ Számv. tv.	a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (hatályos: 2001. január 1-jétől)
² Atr.	489/2013. (XII. 18.) Korm. rendelet az egyházi és nem állami fenntartású szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok állami támogatásáról (hatályos: 2014. január 1-jétől)
³ Fenntartó	Platán Szociális Alapítvány
⁴ Intézmény	Platán Szociális Alapítvány Idősek Otthona
⁵ Kuratórium	Platán Szociális Alapítvány 3 fős kuratóriuma
⁶ Kvtv ₁₋₄	¹ 2014. évi C. törvény. Magyarország 2015. évi központi költségvetéséről (hatályos: 2015. január 1-jétől) ² 2015. évi C. törvény Magyarország 2016. évi központi költségvetéséről (hatályos: 2016. január 1-jétől) ³ 2016. évi XC. törvény Magyarország 2017. évi központi költségvetéséről (hatályos: 2017. január 1-jétől) ⁴ 2017. évi C. törvény Magyarország 2018. évi központi költségvetéséről (hatályos: 2018. január 1-jétől)
⁷ ÁSZ	Állami Számvevőszék
⁸ ÁSZ tv.	2011. évi LXVI. törvény az Állami Számvevőszékről
⁹ ÁSZ SZMSZ	Állami Számvevőszék Szervezeti és Működési Szabályzata
¹⁰ Áht.	2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK

1052 Budapest, Apáczai Cs. J. u. 10. | 1364 Budapest 4. Pf. 54

TEL: +36 1 484 9100

email: szamvevoszek@asz.hu

web: www.asz.hu | www.aszhirportal.hu